

Danmarks Domstole Årsrapport 2020

Indholdsfortegnelse

1. Påtegning	3
2. Beretning	4
2.1. Præsentation af Danmarks Domstole	4
2.2. Ledelsesberetning	5
2.2.1. Årets faglige resultater	5
2.2.2. Årets økonomiske resultat	5
2.3. Kerneopgaver og ressourcer	9
2.4. Målrapporing.....	10
2.4.1. Indsatser i handlingsplanen for Danmarks Domstole	10
2.4.2. Mål for sagsbehandlingstiderne	11
2.4.2.1. Byretterne.....	11
2.4.2.2. Uddybende bemærkninger om målopfyldelsen ved byretterne	13
2.4.2.3. Landsretterne.....	15
2.4.3. Procesbevillingsnævnet	17
2.5. Forventninger til det kommende år	18
3. Regnskab	19
3.1. Anvendt regnskabspraksis	20
3.2. Resultatopgørelse mv.....	20
3.3. Balance	20
3.4. Egenkapitalforklaring	23
3.5. Likviditet og låneramme	23
3.6. Opfølgning på lønsumsloft	24
3.7. Bevillingsregnskab	24
4. Bilag	27
4.1. Anvendt regnskabspraksis	27
4.2. Noter til resultatopgørelsen og balance.....	28
4.3. Indtægtsdækket virksomhed.....	30
4.4. Gebyrfinansieret virksomhed	30
4.5. Tilskudsfinansierede aktiviteter	30
4.6. Forelagte investeringer	31
4.7. It-omkostninger	31

1. Påtegning

Fremlæggelse

Danmarks Domstoles årsrapport 2020 (Retterne, tinglysningen, Domstolsstyrelsen og Procesbevillingsnævnet) er fremlagt i henhold til § 39, stk. 4, i bekendtgørelse nr. 70 af 27. januar 2011 om statens regnskabsvæsen mv.

Årsrapporten omfatter de hovedkonti på finansloven, som Domstolsstyrelsen, CVR nr. 21-65-95-09, er ansvarlig for: §§ 11.41.01. (Domstolsstyrelsen), 11.41.02. (Retterne), 11.41.04. (Procesbevillingsnævnet) og 11.41.05. (Tinglysningen), herunder de regnskabsmæssige forklaringer, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for finansåret 2019.

Påtegning

Det tilkendegives hermed:

1. at årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at målostillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende,
2. at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, og
3. at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten.

København, den 19. marts 2021

Kristian Hertz

Direktør

København den 19. marts 2021

Hanne Schmidt

Bestyrelsesformand

2. Beretning

2.1. Præsentation af Danmarks Domstole

Domstolene, der er en del af organisationen Danmarks Domstole, udøver dømmende myndighed og løser i den forbindelse opgaver med skifteret, fogedret, tinglysning og administration.

De almindelige domstole er Højesteret, de to landsretter, Sø- og Handelsretten, 24 byretter og Tinglysningsretten. Til domstolenes organisation hører også Retten på Færøerne, Grønlands Domstole og Den Særlige Klageret.

Til Danmarks Domstole hører endvidere Domstolsstyrelsen, Procesbevillingsnævnet og Dommerudnævnelsesrådet.

Danmarks Domstole hører ressortmæssigt til Justitsministeriets, men adskiller sig som følge af domstolenes uafhængighed væsentligt fra de øvrige institutioner på Justitsministeriets område.

Domstolsstyrelsen er en selvstændig statsinstitution, som ledes af en bestyrelse og en direktør. Styrelsen har til opgave at varetage domstolenes bevillingsmæssige og administrative forhold, herunder blandt andet bidrag til finansloven, økonomistyring, personaleadministration, bygningsadministration og indkøb samt udvikling og drift af it ved retterne.

Procesbevillingsnævnet, der bevillingsmæssigt og administrativt hører under Domstolsstyrelsen, behandler ansøgninger om 2. og 3. instansbevillinger i civile sager og straffesager. Derudover behandler nævnet ansøgninger om fri proces. Nævnet er hverken en del af domstolssystemet eller den offentlige forvaltning. Nævnet udgiver en årsberetning, der nærmere redegør for nævnets virksomhed.

Danmarks Domstole har fire overordnede mål med tilhørende strategiske temaer i strategien for 2019-2022, som realiseres ved at gennemføre projekter og indsatser, som understøtter et eller flere af de overordnede mål.

Nedenfor er de fire overordnede mål samt væsentlige fokusområder for disse vist sammen med domstolenes vision og værdier.

VISION FOR DANMARKS DOMSTOLE
Domstolene arbejder tidssvarende og professionelt for ret og retfærdighed ved at træffe rigtige afgørelser i rette tid – afgørelser, som er velbegrundede og til at forstå. På den måde gør vi os fortjent til befolkningens tillid og respekt.

VÆRDIER FOR DANMARKS DOMSTOLE
Ansvarlighed: Domstolene skal træffe rigtige, velbegrundede og forståelige afgørelser i rette tid. Vi skal derfor have de nødvendige faglige og menneskelige kompetencer til at løse opgaverne med højst mulig kvalitet og effektivitet.
Respektfuld behandling: Vi behandler alle ordentligt og med respekt. Vi viser forståelse for den enkeltes situation og baggrund, og vi har respekt for forskellighed. Vi udtrykker os forståeligt både i skrift og tale.
Troværdighed: Ved domstolene arbejder vi efter loven og er troværdige. Vi lader os ikke påvirke af uvedkommende hensyn. Vi er upartiske og neutrale, og vi er bevidste om, at vi til hver en tid også skal fremstå sådan.
Åbenhed og lydhørhed: Domstolene skal være åbne og tilgængelige for alle. Vi samarbejder med hinanden og med vores brugere med respekt for de rammer, der gælder for domstolene. Vi arbejder for, at domstolene som organisation og arbejdsplads udvikler sig tidssvarende.

OVERORDNEDE MÅL FOR DANMARKS DOMSTOLE
<p>1. Brugerfokus</p> <p>Domstolene vil understøtte realiseringen af målet ved bl.a. at kommunikere tidssvarende og ved at arbejde med domstolens kultur, så det naturlige afsæt i domstolens arbejde med de daglige opgaver og med forandringer i højere grad bliver, hvordan brugernes og samfundets ønsker, forventninger og behov kan tilgodeses.</p>
<p>2. Korte sagsbehandlingstider</p> <p>Domstolene vil understøtte realiseringen af målet ved bl.a. fortsat at have fokus på at optimere og udvikle sagsgange, herunder gennem et fortsat samarbejde i straffesagskæden og ved en yderligere digitalisering af sagsbehandlingen.</p>
<p>3. Ensartethed</p> <p>Domstolene vil understøtte realiseringen af målet ved bl.a. i højere grad at dele viden på tværs af retterne, igangsætte initiativer, som understøtter bedste praksis, øge brugen af fælles it-systemer og skabe flere fælles løsninger på tværs af retterne.</p>
<p>4. Kvalitet og effektivitet</p> <p>Domstolene vil understøtte realiseringen af målet ved bl.a. at tiltrække, fastholde og udvikle de rette kompetencer blandt ledere og medarbejdere og have en stabil og fremtidssikret drift, herunder it-understøttelse. Samtidig skal Danmarks Domstole have en klar og effektiv governancestruktur for drift og udvikling og udvikle fælles løsninger, hvor det giver mening og kan skabe en effektiv opgaveløsning.</p>

På domstolens hjemmeside www.domstol.dk findes flere oplysninger om Danmark Domstoles strategi for 2019-2022.

2.2. Ledelsesberetning

2.2.1. Årets faglige resultater

Mål for sagsbehandlingstiderne

Status for de reviderede mål, der blev opstillet for byretternes sagsbehandlingstider med virkning for 2019, viser, at byretterne i 2020 opfyldte otte af 19 mål, delvist opfyldte to mål og ikke opfyldte ni mål. I 2019 blev 16 ud af 19 mål opfyldt, medens to mål blev delvist opfyldt og et mål ikke opfyldt. Den reducerede målopfyldelse vurderes at være en konsekvens af, at retterne modtager et markant større antal straffesager end tidligere. Udviklingen har medført et øget antal verserende sager og afledt heraf

også en stigning i den gennemsnitlige sagsbehandlingstid. Der blev i 2019 gennemført analyser, der viste, at kompleksiteten af straffesagerne er øget. Byretterne har haft et aktivitetsfald i 2020 på ca. 3 pct. og et produktivitetsfald på ca. 5 pct., hvilket skal ses i lyset af COVID-19-pandemien, herunder etableringen af et nødberedskab ved domstolene i en periode i foråret 2020.

Landsretterne har i 2020 opfyldt 8 af 18 mål for sagsbehandlingstiderne, idet landsretternes mål også blev revideret i 2019. Det er fortsat ambitionen at nedbringe de gennemsnitlige sagsbehandlingstider ved landsretterne, men et øget antal ekstra retsdage har været med til at vanskeliggøre dette. Hertil kommer, at landsretternes sagsafvikling også har været påvirket i 2020 bl.a. med aflysning af sager til følge.

Systemunderstøttelse – indsatser i handlingsplanen for 2020

Stabil og fremtidssikret systemunderstøttelse er et vigtigt tema i strategien for Danmarks Domstole, idet der er en række it-mæssige udfordringer, der skal løses for at sikre en fortsat stabil og fremtidssikret it-drift. Der har i 2020 været et stort fokus på fortsat stabilisering og performancemæssig forbedring af Civilsystemet, foranalyse vedrørende nyt straffe- og skiftesystem, levetidsforlængelse af DSI-systemerne og udskiftning af øvrige legacysystemer. Således er der fx gennemført markante performanceforbedringer på Civilsystemets portal minretssag.dk, ligesom et nyt sags- og dokumenthåndteringssystem er taget i brug, og fogedsystemet er blevet udbygget med en afsendelsesmotor.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4.1. om indsatser i handlingsplanen for Danmarks Domstole nedenfor.

Andet

Der blev i 2011 anlagt et gruppesøgsmål om den digitale tinglysning mod Domstolsstyrelsen, hvor der blev rejst krav om erstatning som følge af de forlængede sagsbehandlingstider, der var i Tinglysningssretten i forbindelse med digitaliseringen af tinglysningen i 2009. Østre Landsret afsagde dom i gruppesøgsmålet i maj 2019, hvor Domstolsstyrelsen blev frifundet. Dommen blev efterfølgende anket til Højesteret, hvor hovedforhandlingen i gruppesøgsmålet blev gennemført den 2. og 3. juni 2020. Højesteret afsagde herefter dom den 15. juni 2020, hvor Højesteret stadfæstede Østre Landsrets dom om frifindelse af Domstolsstyrelsen.¹

Aktiviteterne ved Danmarks Domstole i 2020 har, som i resten af Danmark, været præget af den globale COVID-19-pandemi. En væsentlig mængde tid og ressourcer er derfor gået til at sikre opretholdelsen af en forsvarlig og hensigtsmæssig drift af domstolene og så effektiv en sagsafvikling som muligt efter omstændighederne. Det har bl.a. indebåret løbende koordinering med sundhedsmyndighederne og de øvrige myndigheder på Justitsministeriets område såvel som retternes professionelle brugere, ajourføring af vejledninger og opdatering af sundhedsmæssige anbefalinger, sundhedsmæssig sikring af de eksisterende retssale og etablering af midlertidige retssale i hele landet.

Samlet set vurderes det, at Danmarks Domstole har opnået tilfredsstillende faglige resultater i 2020.

¹ Der kan læses mere om sagen på <https://www.domstol.dk/aktuelt/2020/6/domstolsstyrelsen-fik-medhold-i-gruppesoegsmaal-om-digital-tinglysning/>

2.2.2. Årets økonomiske resultat

Årets økonomiske resultat for Danmarks Domstole fremgår af tabel 2.1. Resultatet blev et mindreforbrug på 15,3 mio. kr. Mindreforbruget skyldes bl.a. en ekstraordinær tilbageførsel af tidligere hensætte midler i forbindelse med genberegning af den samlede hensættelse til feriepengeforpligtigheden. Domstolsstyrelsen vurderer resultatet som tilfredsstillende i lyset af de opgaver, som er blevet løst i henhold til de opstillede mål i handlingsplan og særligt i lyset af de vanskeligheder, som COVID-19 har betydet for gennemførsel af arbejdsopgaverne ved Danmarks Domstole.

De ordinære driftsudgifter inkl. indtægtsførte bevillinger beløber sig til 2.056,4 mio. kr. Lønningerne udgør 1.313,7 mio. kr., hvilket er en stigning på ca. 17 mio. kr. fra 2019 til 2020 svarende til en stigning på 1,3 pct. Årsværksforbruget er steget med ca. 40 årsværk. I 2020 var 2.290 årsværk beskæftiget ved Danmarks Domstole. Stigningen i årsværksforbruget skyldes bl.a., at der i 2. halvår 2020 blev udmeldt midler til COVID-19-bunkebekæmpelse. Stigningen skyldes herudover også, at et øget antal retter har fået etableret fast adgangskontrol.

Afskrivningerne udgør 58,4 mio. kr. og er inklusiv en ekstraordinær nedskrivning på den anlægsbogførte værdi af Civilsystemet.

Øvrige omkostninger udgør 671,4 mio. kr., hvoraf husleje, ejendomsskatter, energi og andre ejendomsrelaterede udgifter udgør ca. 378,5 mio. kr. Sammenlignet med 2019 er der sket en stigning i øvrige omkostninger på ca. 30 mio. kr., som bl.a. skyldes et fortsat stort behov for vedligeholdelse af retternes it-systemer. Herudover blev der i 2020 etableret flere nye midlertidige retslokaler til brug for gennemførelse af større retssager, som ellers ikke ville kunne gennemføres på grund af de gældende COVID-19 restriktioner.

De samlede anlægsaktiver udgør 205 mio. kr. og er dermed steget ca. 23 mio. kr. Stigningen skyldes bl.a. den fortsatte udvikling af en digital domsdatabase. Lånerammens udnyttelsesgrad er på 82 pct. ved udgangen af 2020.

Domstolenes omsætningsaktiver udgøres hovedsageligt af likvide beholdninger, herunder indbetalte afgifter, der overføres til § 38. Skatteministeriet.

Egenkapitalen er steget fra 103 mio. kr. til 118,2 mio. kr. som følge af årets resultat på 15,3 mio. kr. Stigningen i den negative udsvingsrate skyldes således, at det overførte overskud er steget i forhold til startkapitalen, som udgør 29,2 mio. kr. Overskudsgraden er på 0,7 pct. og afspejler årets positive resultat i forhold til de ordinære driftsindtægter.

Tabel 2.1. Økonomiske hoved- og nøgletal for Danmarks Domstole

(mio. kr.)	2019	2020	B 2021
Resultatopgørelse			
Ordinære driftsindtægter	-1.956,0	-2.056,4	-2.028,5
- heraf indtægtsført bevilling	-1.955,5	-2.055,9	-2.028,0
- heraf øvrige indtægter	-0,5	-0,5	-0,5
Ordinære driftsomkostninger	1.981,8	2.043,5	2.049,9
- heraf løn	1.296,9	1.313,7	1.359,9
- heraf afskrivninger	44,8	58,4	36,9
- heraf øvrige omkostninger	640,1	671,4	653,1
Resultat af ordinær drift	25,9	-12,9	21,4
Resultat før finansielle poster	16,7	-20,9	12,4
Årets resultat	23,4	-15,3	22,3
Balance			
Anlægsaktiver	182,1	205,0	
Omsætningsaktiver	777,8	964,5	
Egenkapital	-103,0	-118,2	-95,9
Langfristet gæld	-132,6	-167,9	
Kortfristet gæld	-695,2	-844,6	
Låneramme	211,5	215,5	263,5
Træk på låneramme	152,8	175,7	263,5
Finansielle nøgletal			
Udnyttelsesgrad af lånerammen	72%	82%	100%
Negativ udsvingsrate	2,5	3,0	
Overskudsgrad	-1,2%	0,7%	-1,1%
Bevillingsandel	100%	100%	100%
Personaleoplysninger			
Antal årsværk	2.248,6	2.290,2	
Årsværkspris (1.000 kr.)	576,0	573,9	
Lønomsætningsandel	0,7	0,6	
Lønsumsloft	1.460,7	1.517,5	1.558,9
Lønforbrug	1.295,2	1.314,4	1.360,4

Virksomhedens drift og administrerede ordninger

Årsrapporten aflægges for følgende hovedkonti:

- § 11.41.01. Domstolsstyrelsen (*driftsbev.*)
- § 11.41.02. Retterne (*driftsbev.*)
- § 11.41.04. Procesbevillingsnævnet (*driftsbev.*)
- § 11.41.05. Tinglysning (*driftsbev.*)
- § 11.42.01. Sagsgodtgørelse m.v. (*anden bev.*)
- § 11.42.02. Fri proces og advokathjælp (*lovbunden bev.*)
- § 11.42.03. Erstatninger (*anden bev.*)
- § 11.43.01. Retsafgifter (*anden bev.*)

Bevilling og regnskab for ovenstående hovedkonti fremgår af tabel 2.2. Nærmere beskrivelse af årets resultat for de fire driftsbevillinger fremgår af afsnit 2.2.2., mens regnskabsmæssige forklaringer for de lovbundne konti og administrerede ordninger er beskrevet i afsnit 3.7. De administrerede ordninger omfatter udgifter til sagsgodtgørelse, herunder til domsmænd og vidner mv., fri proces og advokathjælp mv. samt erstatninger. Indtægterne dækker over retsafgifter.

Tabel 2.2. Danmarks Domstole - den samlede økonomiske aktivitet 2020

Mio. kr.		Bevilling	Regnskab
Driftsbevillinger	Udgifter	2.063,3	2.051,7
	Indtægter	7,4	11,0
Administrerede ordninger	Udgifter	600,3	626,7
	Indtægter	427,0	427,0

Note: Domstolene administrerer herudover en del af de samlede tinglysningsafgifter samt afgifter af dødsboer og gaver, som regnskabsføres på konti tilhørende Skatteministeriet. Oplysninger om domstolenes andel af indtægter og udgifter vedrørende disse afgifter fremgår ikke længere af Danmarks Domstoles årsrapport. Fra 2018 indgår disse i Skatteministeriets årsrapport.

Ansatte ved Danmarks Domstole er fordelt som i tabel 2.3.

Tabel 2.3. Årsværksforbrug ved Danmarks Domstole

Mio. kr.	2018	2019	2020
Jurister	734	755	763
Kontomedarbejdere	1.113	1.135	1.162
Elever	80	85	87
Medarbejdere i beskæftigelsesordninger	53	52	51
Øvrige medarbejdere	207	222	227
I alt	2.187	2.249	2.290

2.3. Kerneopgaver og ressourcer

I tabel 2.4 er Danmarks Domstoles bevillinger, indtægter og omkostninger fordelt på de opgaver, som fremgår af finanslovens tabel om specifikation af udgifter pr. opgave. Nedenstående tabel indeholder således de samlede opgaver for de 4 driftskonti på retsvæsenets område.

Opgaverne 1-5 vedrører hovedkonto 11.41.02. Retterne, mens opgave 6 vedrører hovedkonto 11.41.05. Tinglysning. Disse to hovedkonti udgør tilsammen ca. 97 pct. af de samlede omkostninger ved Danmarks Domstole. Opgaverne 7 og 8 vedrører henholdsvis hovedkonto 11.41.01. Domstolsstyrelsen og 11.41.04. Procesbevillingsnævnet.

Tabel 2.4. Opdeling af opgaver ved Danmarks Domstole

Mio. kr.	Indtægtsført bevilling	Øvrige indtægter	Omkostninger	Andel af årets overskud
0. Generel ledelse og administration samt hjælpefunktioner	-593,0	-3,0	626,6	30,6
1. Civile sager	-447,6		448,2	0,6
2. Straffesager	-555,4		549,3	-6,1
3. Fogedsager	-182,5	-4,0	167,8	-18,7
4. Skiftesager	-164,5	-4,0	162,2	-6,3
5. Notarialforretninger	-12,2		15,0	2,8
6. Tinglysning	-58,5		45,0	-13,5
7. Understøttelse af domstolenes sagsbehandling	-25,9		21,3	-4,5
8. Procesbevillingsnævnet	-16,4		16,3	-0,1
I alt	2.055,9	-11,0	2.051,7	-15,3

Den anførte fordeling af den indtægtsførte bevilling tager udgangspunkt i den fordeling, som fremgår af finansloven for 2020. Udgifterne til *generel ledelse og administration samt hjælpefunktioner* er samlet for alle fire hovedkonti og er opgjort i henhold til den fællesstatslige definition af generelle fællesomkostninger. Andel af årets resultat afspejler primært udviklingen i byretternes tidsregistrering på sagsområderne. Det ses således, at omkostningerne til civile sager og straffesager er på niveau med det budgetterede, mens udgifter til fogedsager og til behandling af tinglysningssager blev mindre end budgetteret. Stigningen i generel ledelse og administration samt hjælpefunktioner skyldes bl.a. etablering af nye midlertidige retslokaler.

Den indtægtsførte bevilling er ikke regnskabsmæssigt fordelt på de opstillede opgaver, hvorfor der er foretaget en manuel fordeling. Den overordnede økonomistyring er tilrettelagt således, at den enkelte ret modtager en samlet bevilling for året, som ikke opdeles i delbevillinger på de enkelte sagsområder, da de enkelte retter fordeler ressourcerne mellem de enkelte sagsområder bl.a. ud fra antallet af modtagne sager, der kan variere fra år til år.

Understøttelse af domstolenes sagsbehandling vedrører Domstolsstyrelsens opgaver, herunder udviklingsopgaver, som understøtter retternes sagsbehandling, bl.a. it-understøttelse af domstolenes sagsbehandlingssystemer og domstolsspecifik uddannelse mv.

Procesbevilling vedrører Procesbevillingsnævnets arbejde med at meddele 2. og 3. instansbevillinger i civile sager og straffesager. Endvidere behandles klager over civilstyrelsens afgørelser om fri proces.

2.4. Målrapportering

2.4.1. Indsatser i handlingsplanen for Danmarks Domstole

Som følge af domstolsområdet særlige karakter har Domstolsstyrelsen ikke en traditionel resultatkontrakt. Der udarbejdes i stedet en årlig handlingsplan for Danmarks Domstole med projekter, som skal udmønte de strategiske temaer og dermed bidrage til at realisere de fire overordnede mål for perioden 2019-2022, og som Domstolsstyrelsen er ansvarlig for at realisere². Retterne bidrager til dette arbejde. Domstolsstyrelsens bestyrelse fastlægger handlingsplanen for Danmarks Domstole.

Handlingsplanen for 2020 indeholdt otte projekter, som der løbende er blevet fulgt op på, ligesom Domstolsstyrelsens bestyrelse også løbende orienteres om status for projekter og større indsatser. De enkelte retter udarbejder også handlingsplaner, som der følges op på i embedsregnskaberne for de overordnede retter og årsnøgletallene for byretterne.

Tabel 2.5 nedenfor viser projekterne i Danmarks Domstoles handlingsplan for 2020.

² Handlingsplanen kan ses på www.domstol.dk under Om os > Mål og værdier > Handlingsplaner.

Tabel 2.5. Oversigt over projekter i Danmarks Domstoles handlingsplan for 2020

Projekter	Projektperiode
1 Straffe- og skiftesystem	2018-2025
2 Fogedsystem	2018-2021
3 Sags- og dokumenthåndteringssystem (ESDH)	2018-2020
4 Domsdatabasen	2015-2021
5 DSI-levetidsforlængelse	2018-2020
6 Optimering af straffesagskæden	2018-2021
7 Ledelsesudvikling	2017-2021
8 Administrative samarbejder	2019-2020

Det er Domstolsstyrelsens vurdering, at der samlet set har været en tilfredsstillende fremdrift i realiseringen af projektporteføljen i 2020. Der har været ydet en stor indsats vedrørende it-projekterne (pkt. 1-5) i 2020, der bl.a. har medført, at

- der er sket en fortsat stabilisering og performanceforbedring af Civilsystemet
- der er leveret en afsendelsesmotor til fogedsystemet, som er taget i brug sommeren 2020
- det nye sags- og dokumenthåndteringssystem er blevet udrullet i 2020 til Domstolsstyrelsen, Procesbevillingsnævnet og retterne
- løsningen til indhegning og levetidsforlængelse af DSI-systemerne forventes at være klar til at blive udrullet til retterne i foråret 2021.

Der har samtidig været fremgang i foranalysen af det nye straffe- og skiftesystem, som forventes at løbe frem til medio 2021, hvor projektet skal overgå til udviklingsfasen. Endelig er der i 2020 sket væsentlige fremskridt i udviklingen af domsdatabasen, som forventes idriftsat i løbet af 2021.

Domstolsstyrelsen har også i 2020 medvirket til den fortsatte udvikling af straffesagskæden ved deltagelse i en række projekter, der løbende monitoreres af Justitsministeriets Koncernledelse, hvor Domstolsstyrelsen deltager som observatør. COVID-19-pandemien har i 2020 gjort det vanskeligt at arbejde videre med projektet om administrative samarbejder mellem de enkelte retter, ligesom der mere generelt har været mangel på ressourcer til at løse opgaven. Projektet blev derfor lukket i juni 2020. Afslutningen af ledelsesudviklingsprojektet er rykket til 2021 som følge af COVID-19-pandemien.

2.4.2. Mål for sagsbehandlingstiderne

2.4.2.1. Byretterne

Der er i 2019 fastsat mål for perioden 2019-2022 som en udmøntning af det overordnede mål om korte sagsbehandlingstider i strategien for Danmarks Domstole. Disse er tiltrådt af Domstolsstyrelsens bestyrelse. Der har været fokus på at fastsætte ambitiøse og realistiske mål. Politisk er der fastsat mål for sagsbehandlingstiden i de særligt prioriterede voldssager, voldtægtssager og våbensager (VVV-sager) samt fast track-sager om ungdomskriminalitet, idet målet for den maksimale sagsbehandlingstid er fastlagt til 37 dage.

Byretterne behandler mere end 95 pct. af alle sager ved Danmarks Domstole, og målopfyldelsen for sagsbehandlingstiderne fremgår af tabel 2.6 nedenfor.

I 2020 opfyldte byretterne otte mål, 2 mål var delvist opfyldt (mindre end fem procentpoint op til målet) og ni mål var ikke opfyldt. Til sammenligning var der 16 opfyldte mål, 2 delvist opfyldte mål og 1 ikke opfyldt mål i 2019. Målopfyldelsen er således en del lavere i 2020 end i 2019. Årsagen til den lavere målopfyldelse vurderes i alt væsentligt at være en markant forøgelse af antallet af modtagne straffesager i kombination med øget sagskompleksitet. Hertil kommer, at retterne havde en lavere aktivitet i foråret 2020 som følge af Covid-19 og etableringen af et nødberedskab.

I 2020 har der været en målopfyldelse på 47 pct. i voldssagerne, hvilket er et fald på lige knap 10 pct. sammenlignet med 2019. Også for voldtægtssagerne og våbensagerne har der været et fald i målopfyldelsen fra 2019 til 2020. Der er i 2020 modtaget mere end 5.000 VVV-sager, hvilket er en stigning på mere end 200 sager sammenlignet med 2019. Covid-19-pandemien har – også for retterne – krævet et stort fokus, hvilket har betydet, at det ikke har været muligt at fokusere helt så meget på VVV-sagerne som normalt. Hertil kommer, at Covid-19 også har betydet en række udsættelser og omberammelser af sager, hvilket også har påvirket målopfyldelsen. Der var i 2020 en målopfyldelse på 51 pct. i fast track-sagerne om ungdomskriminalitet.

Som en del af de nye mål for sagsbehandlingstiderne for 2019-2022 er der i øvrigt fastsat et mål om, at *målopfyldelsesgraden* (andelen af VVV-sager som afgøres inden for 37 dage) som minimum skal være på 58 pct. i 2020. Dette mål, der skal understøtte og sikre fokus på de politisk fastsatte mål, er ikke opfyldt af de ovenfor nævnte grunde. Derudover er der fastsat et mål om, at rettens forhold kun i højst 18 pct. af de VVV-sager, der overskrider 37-dages fristen, må være hovedårsag til fristoverskridelsen. For den andel af VVV-sagerne, som ikke kunne afgøres inden for 37-dages fristen i 2020, var retten hovedårsag til fristoverskridelse i ca. 15 pct. af sagerne, hvilket er på niveau med målopfyldelsen i 2019.

Målet om en sagsbehandlingstid på 37 dage i disse særligt prioriterede sager vil næppe kunne opfyldes fuldt ud. Der vil – bl.a. grundet sygdom/lovligt forfald, manglende forkyndelse samt udeblivelser mv. – altid være en del omberammede og udsatte sager med forsinkelse til følge, selv om der sker en optimal arbejdstilrettelæggelse ved retterne. Endvidere sætter hensynet til retssikkerheden og overholdelsen af retsplejelovens regler en naturlig grænse for, hvor langt retten kan gå i bestræbelserne på at sikre korte sagsbehandlingstider.

Den aktuelle status for målopfyldelse i VVV-sagerne drøftes løbende med Justitsministeriet og de øvrige aktører i straffesagskæden. For nærmere oplysninger om målopfyldelsen henvises til statistikkerne på domstol.dk.

Der udarbejdes hvert år *årsmønter for de enkelte byretter*, ligesom de overordnede retter hver især udarbejder et såkaldt *embedsregnskab*. Årsmønter og embedsregnskaberne belyser navnlig rettens sagsbehandlingstider (målopfyldelse og gennemsnitlig sagsbehandlingstid), aktivitetsudvikling, produktivitet og udvikling i løbet af året. Årsmønter og embedsregnskaberne kan ses på domstol.dk og de enkelte byretters hjemmeside. Embedsregnskaberne kan ses på de overordnede retters hjemmesider.

Tabel 2.6. Oversigt over opfyldelse af mål for sagsbehandlingstider for byretterne i 2020

SAGSTYPE	MÅL	RESULTAT	STATUS	AFVIGELSE
STRAFFESAGER				
1. Nævninge- og domsmandssager	80 pct. af sagerne afgøres i gnst. inden for 89 dage	99	Ikke opfyldt	-10
2. Tilståelsessager	80 pct. af sagerne afgøres i gnst. inden for 44 dage	54	Ikke opfyldt	-10
3. Sager uden domsmænd - bødesager	80 pct. af sagerne afgøres i gnst. inden for 10 dage	5	Opfyldt	5
3. Sager uden domsmænd - øvrige	80 pct. af sagerne afgøres i gnst. inden for 94 dage	117	Ikke opfyldt	-23
5. Volds-, voldtægts- og våbensager (VVV-sager)	58 pct. af sagerne afgøres inden for 37 dage	48%	Ikke opfyldt	0
6. Rettens andel af fristoverskridelser i VVV-sager	Rettens andel overstiger ikke 18 pct.	15%	Opfyldt	0

SAGSTYPE	MÅL	RESULTAT	STATUS	AFVIGELSE
CIVILE SAGER				
7. Alle alm. sager, boligretssager og småsager	80 pct. af sagerne afgøres i gnst. inden for 4 mdr.	3,8	Opfyldt	0
8. Hfh. alm. sager og boligretssager	80 pct. af sagerne afgøres i gnst. inden for 15 mdr.	13,4	Opfyldt	2
9. Hfh. småsager	80 pct. af sagerne afgøres i gnst. inden for 8 mdr.	9,6	Ikke opfyldt	-2
10. Familieret - §6- og 7-sager (uden afgørelse)	80 pct. af sagerne afgøres i gnst. inden for 100 dage	114	Ikke opfyldt	-14
11. Familieret - prøvelsessager efter forenklet proces	80 pct. af sagerne afgøres i gnst. inden for 75 dage	46	Opfyldt	29
12. Tvangsfuldbyrdelse - forældrensvarsloven	80 pct. af sagerne afgøres i gnst. inden for 30 dage	16	Opfyldt	14

SAGSTYPE	MÅL	RESULTAT	STATUS	AFVIGELSE
FOGEDSAGER				
13. Almindelige fogsager og betalingspåkrav	65 pct. af sagerne afgøres inden for 3 mdr.	59%	Ikke opfyldt	0
14. Særlige fogsager	70 pct. af sagerne afgøres inden for 2 mdr.	64%	Ikke opfyldt	0
15. Tvangsauktioner - solgt på eller efter 1. auktion	80 pct. af sagerne afgøres inden for 5 mdr.	60%	Ikke opfyldt	0

SAGSTYPE	MÅL	RESULTAT	STATUS	AFVIGELSE
SKIFTESAGER				
16. Dødsboskiftesager - udlevering af bo	80 pct. af sagerne afgøres inden for 2 mdr.	79%	Delvist opfyldt	0
17. Tvangsopløsningsager - ekskl. likvidation	75 pct. af sagerne afgøres inden for 3 mdr.	86%	Opfyldt	0
18. Gældssanering - indledte sager	75 pct. af sagerne afgøres inden for 9 mdr.	75%	Delvist opfyldt	0
19. Konkurskarantænesager	80 pct. af sagerne afgøres i gnst. inden for 120 dage	91	Opfyldt	29

SAGSTYPE	MÅL OG ANTAL	2019	2018	2017	
Særligt prioriterede sager (VVV-sager mv.)					
Særlige voldssager	Andel under 37 dage	47%	56%	57%	40%
	Antal sager	3.701	3.629	2292	799
Voldtægtssager	Andel under 37 dage	40%	60%	47%	29%
	Antal sager	263	250	227	155
Særlige våbensager	Andel under 37 dage	56%	63%	54%	48%
	Antal sager	780	879	492	286
Fast track-sager om ungdomskriminalitet	Andel under 37 dage	51%			
	Antal sager	1.180			

Note: Den 1. juli 2018 blev definition af en VVV-sag ændret som en del af ændringsloven om nedbringelse af sagsbehandlingstiden i straffesager, hvilket har medført, at domstolene har hastebehandlet et større antal særligt prioriterede sager i 2018 og 2019 end tidligere.

2.4.2.2. Uddybende bemærkninger om målopfyldelsen ved byretterne

Isoleret set er det naturligvis ikke tilfredsstillende, at målopfyldelsen er faldet fra 2019 til 2020. Sagsafviklingen har dog været påvirket af Covid-19-situationen i 2020, herunder perioden i foråret, hvor domstolene overgik til et nødberedskab. Hertil kommer, at der aktuelt er en ubalance på straffesagsområdet mellem antallet af modtagne og afsluttede straffesager, som har bevirket – og til stadighed bevirker - at der er sket en ophobning af sager, som ikke vurderes at kunne afvikles indenfor en kortere tidshorison.

Byretternes aktivitet var ca. 3 pct. lavere i 2020 end i 2019, og en analyse viser, at der var et markant aktivitetsfald i marts og april 2020, hvoraf en del blev indhentet i årets resterende måneder til trods for, at retterne fortsat var påvirket af Covid-19-situationen. Udviklingen medførte samtidig et produktivitetstab på 5 pct. fra 2019 til 2020, hvoraf en betydelig del kan henføres til fogedsagsområdet. Det er tilfredsstillende, at aktiviteten og produktiviteten ved domstolene trods alt ikke blev mere påvirket i 2020, end det har været tilfældet. Produktiviteten steg med ca. 7 pct. fra 2015 til 2019, og det vurderes, at den positive udvikling ville være fortsat, såfremt Danmark ikke var blevet ramt af Covid-19-pandemien.

På *strafferetsområdet* er to ud af seks mål opfyldt i 2020. Byretterne modtog også i 2020 et meget stort antal straffesager sammenlignet med årene før 2018. I 2017 modtog byretterne ca. 189.000 straffesager i alt, mens byretterne modtog ca. 228.000 straffesager i 2020 svarende til en stigning på ca. 39.000 ekstra straffesager eller godt 20 pct. sammenlignet med 2017. Byretterne modtog i 2020 mere end 20.000 domsmandssager, hvilket er det højeste antal nogensinde. Domsmandssager er sammen med nævningesager, hvor der også i den sidste årrække er modtaget et højt antal, den mest ressourcekrævende sagstype på straffesagsområdet. Til sammenligning blev der i perioden 2015-2017 gennemsnitligt modtaget ca. 15.000 domsmandssager om året, hvorfor der er tale om en stigning på ca. 5.000 ekstra domsmandssager pr. år.

Domstolsstyrelsen har i begyndelsen af 2020 foretaget en analyse af udviklingen i den berammede tid til hovedforhandling i domsmandssager. Undersøgelsen viser, at der i 2019 blev berammet ca. 4,2 time pr. domsmandssag med én tiltalt. Det tilsvarende tal var i perioden 2013-2015 på 3,7 time pr. sag, hvorfor der er tale om en stigning på knap 15 pct. Analysen viser samtidig, at der også har været en stigning i antallet af ekstra retsdage samt antallet af efterforskningsager pr. tiltalt i nævningesager, domsmandssager og tilståelsessager.

Udviklingen har ført til en markant stigning i antallet af verserende straffesager og afledt heraf stigende sagsbehandlingstider på straffesagsområdet, idet den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i en domsmandssag fx er steget til mere end 5,5 mdr. Dette er en stigning på ca. 37 pct. sammenlignet med 2015. Byretternes muligheder for at nedbringe sagsbehandlingstiderne til et mere tilfredsstillende niveau er bl.a. afhængige af de ressourcer, der stilles til rådighed for domstolene, som er fastlagt i en flerårsaftale for 2019-2022.

På *civilretsområdet* er fire ud af seks mål opfyldt i 2020, hvilket efter omstændighederne er tilfredsstillende. Byretterne har modtaget ca. 45.000 civile sager i 2020 sammenlignet med ca. 54.000 civile sager i 2019 svarende til et fald på ca. 9.000 ekstra civile sager eller ca. 17 pct. Størstedelen af dette fald kan henføres til småsagerne, hvor antallet de såkaldte flysager er reduceret markant som følge af den betydeligt lavere aktivitet i luftfartsindustrien.

Domstolene modtog i 2020 ca. 2/3 af de familieretlige sager, der var forventes efter ændringen af reglerne om behandlingen af de familieretlige sager. De ressourcer, der skulle være anvendt til at behandle disse sager, har kunne nyttiggøres til behandlingen af andre sager, herunder på straffesagsområdet. Der er indgået en ny aftale om Familieretshusets økonomi i de kommende år, der betyder, at der i 2021-2023 forventes at komme et øget antal sager til familieretterne som led i, at Familieretshuset reducerer antallet af verserende sager.

På *skiftesagsområdet* vurderes målopfyldelsen for tilfredsstillende, idet to ud af fire mål er opfyldt, mens to mål er delvist opfyldt. Det hører med til billedet, at skifteretterne fortsat modtager væsentlig flere konkurskarantænesager end forudsat i forbindelse med indførelsen af regler om mulighed for konkurskarantæne med virkning fra 1. januar 2014.

På *fogedsagsområdet* blev der ikke opfyldt nogen af de tre mål for sagsbehandlingstiden. Udviklingen på dette område har været meget atypisk sammenlignet med tidligere år, idet antallet af modtagne sager er faldet med ca. 60.000 sager. Samtidig har Covid-19-situationen som følge af både overgangen til et nødberedskab ved domstolene i en periode i foråret 2020 og afviklingen af sagerne efter de særlige sundhedsfaglige retningslinjer og anbefalinger vanskeliggjort afholdelsen af fogedmøder, hvilket har påvirket målopfyldelsen. Hertil kommer, at sagsflowet har været noget ujævnt, idet der blev modtaget betydeligt flere sager i 1. kvartal 2020 end i årets øvrige kvartaler.

På længere sigt forventes videreudviklingen af Fogedsystemet samt udvikling af et nyt sagsbehandlingssystem vedrørende straffe- og skiftesager at kunne bidrage til en yderligere effektivisering af sagsgangene.

2.4.2.3. Landsretterne

Landsretterne har i en årrække været udfordret af et stort antal verserende ankesager med længere sagsbehandlingstider til følge. Ophobningen opstod i forbindelse med, at byretterne nedbragte en sagspukkel, der var opstået som følge af finanskrisen. Som led i aftalen om domstolenes økonomi for 2015-2018 blev der afsat ekstra midler til at styrke sagsbehandlingen ved landsretterne og styrkelsen har i vidt omfang været opretholdt i 2019 og 2020.

Der er også fastsat mål for landsretternes sagsbehandlingstider, jf. pkt. 2.4.2.1. ovenfor. Målene er på nogle punkter forskellige for de to landsretter, fordi de afspejler den aktuelle situation og udfordringer ved den enkelte landsret. Efter udgangen af 2020 er status, at otte mål er opfyldt, et mål er delvist opfyldt og ni mål er ikke opfyldt. Målopfyldelsen er lavere end i 2019 og dermed er tendensen den samme som ved byretterne. Det hører ligeledes med til billedet, at der er sket en vis skærpelse af målene fra 2019 til 2020.

Overordnet set modtog landsretterne et stort set uændret antal civile sager i 2020 som i 2019, medens der blev modtaget ca. 5 pct. færre straffesager. En stigning i antallet af afsluttede civile sager har medført, at der har været nogenlunde balance mellem antallet af modtagne og afsluttede civile sager og straffesager, og dermed har der alene været mindre stigning i antallet af verserende civile sager og straffesager. Udviklingen på civilsagsområdet er påvirket af, at Østre Landsret i slutningen af 2019 modtog et sagskompleks på ca. 400 civile 1. instanssager. Det er endnu uvist præcist, hvordan disse sager skal behandles, herunder hvor mange hovedforhandlinger der skal gennemføres i landsretten.

Udviklingen har betydet, at antallet af verserende civile ankesager udgjorde ca. 2.100 sager ved udgangen af 2020. Antallet af verserende straffeankesager udgjorde også ca. 2.100 sager. Selvom det er positivt, at sagsbunkerne kun er vokset i begrænset omfang i 2020 til trods for den helt særlige situation med Covid-19-pandemien, er landsretterne fortsat udfordret af et betydeligt antal verserende ankesager. Ved udgangen af 2020 var der således mere end 4.000 verserende civile anke- og straffeankesager, hvilket er mere end 1.000 flere ankesager sammenlignet med 2016 og 2017.

Resultaterne i den senere årrække er påvirket af, at landsretterne har behandlet en række store civile sager og straffesager i kølvandet på finanskrisen, fx banksager, der typisk involverer fire dommere og varer op til 150 retsdage, og store straffesager om bl.a. narkokriminalitet, terror mv., bandegrupperinger og omfattende økonomisk kriminalitet. Dette har givet sig i udslag i et øget antal ekstra retsdage og dermed reduceret kapaciteten til at behandle de "almindelige" straffeankesager og civile ankesager.

Landsretterne har samtidig observeret, at sagerne generelt bliver tungere ressourcemæssigt fx som følge af påstand om udvisning, opholdsforhold eller konfiskation mv., som kræver yderligere bevisførelse. Et øget antal sager med bandedrelationer påvirker ligeledes sagskompleksiteten. Endvidere oplever landsretterne også et øget antal sager med mere end én tiltalt. Disse forhold bevirker, at der skal afsættes længere tid til forberedelse, hovedforhandling samt efterfølgende votering og domsskrivning ved behandlingen af sagerne. De senere års strafskærpelser har også medført, at et øget antal sager behandles som nævningeankesager, som typisk er noget mere ressourcekrævende end straffeankesagerne. I perioden 2009-2012 var der omkring 40 modtagne nævningeankesager pr. år ved landsretterne mod ca. 60-65 nævningeankesager pr. år i perioden 2017-2020.

Konsekvensen af de nævnte forhold har været længere berammelsestider – og dermed også længere gennemsnitlig sagsbehandlingstid. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for civile ankesager, økonomi med hovedforhandling i 2020 var på 16 måneder mod 12 måneder i 2017. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for straffeankesager med hovedforhandling var i 2020 på knap 8 måneder mod 5,5 måned i 2017.

Forløbet i de enkelte straffesager og civile sager, herunder også det centrale element i form af hovedforhandlingen, er reguleret i retsplejeloven, som ret nøje beskriver processen. Det er derfor hovedsageligt den administrative behandling af sagerne, der kan optimeres. Det kan fx være i forbindelse med berammelsen af sagen til hovedforhandling og arbejdet med sagen efter hovedforhandlingen og efter domsafsigelsen, ligesom kvaliteten af sagsbehandlingssystemerne har stor betydning for en effektiv afvikling af det administrative arbejde. Begge landsretter har gennemført forløb med bistand fra domstolenes Bedste Praxis-konsulenter indenfor de sidste par år og påtænker fremadrettet at gennemføre yderligere forløb.

Det vurderes, at aktiviteten og produktiviteten ved landsretterne ligger på et relativt højt niveau. Der synes ikke at være udsigt til, at antallet af store sager og sagskomplekser vil blive reduceret i de kommende år, og en betydelig kapacitet vil derfor fortsat skulle anvendes til at behandle disse. Hertil kommer, at det øgede antal domsmandssager ved byretterne må forventes at medføre et øget antal straffeankesager ved landsretterne, hvilket også er en udfordring.

2.4.3. Procesbevillingsnævnet³

Procesbevillingsnævnet består af tre afdelinger.

Procesbevillingsnævnet behandler i afdelingen for appeltilladelser ansøgninger om appeltilladelse til landsretten og til Højesteret i civile sager og i straffesager. Pr. 1. april 2019 blev der etableret en ny afdeling for appeltilladelser til landsretten vedrørende familierettens afgørelser, som behandler ansøgninger om appeltilladelse til landsretten af familierettens afgørelser. Procesbevillingsnævnets afdeling for fri proces behandler klager over Civilstyrelsens afslag på fri proces mv.

2.4.3.1 Målopfyldelse

I 2020 var det Procesbevillingsnævnets mål, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i nævnets afdeling for appeltilladelser ikke oversteg 8-10 uger. I nævnets to øvrige afdelinger var målet, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid ikke oversteg 6-8 uger. I tabel 2.7 ses den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i sager om appeltilladelser og fri proces i forhold til de fastlagte mål.

Tabel 2.7. Målopfyldelse for Procesbevillingsnævnets sagsbehandlingstider

Sagsbehandlingstider	Mål for gennemsnitlig sagsbehandlingstid	Resultat 2020
Appeltilladelser	8-10 uger	12,2 uger
Appeltilladelser (familieretten)	6-8 uger	7,8 uger
Fri proces	6-8 uger	14,5 uger

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for behandling af ansøgninger om appeltilladelser var 12,2 uger i 2020. Det svarer til en stigning på 1,9 uger sammenlignet med 2019, hvor den gennemsnitlige sagsbehandlingstid var 10,3 uger.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for behandling af ansøgninger om appeltilladelser til landsretten vedrørende familierettens afgørelser var 7,7 uger i 2020. Dette svarer til en stigning på 1,4 uger sammenlignet med 2019, hvor den gennemsnitlige sagsbehandlingstid var 6,3 uger.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for behandlingen af klager over Civilstyrelsens afslag på fri proces var 14,5 uger i 2020. Det svarer til en stigning på 4,9 uger sammenlignet med 2019, hvor den gennemsnitlige sagsbehandlingstid var 9,6 uger.

Det har været Procesbevillingsnævnets mål det seneste år, at der skal afsluttes mindst 135-140 sager pr. årsværk. I 2020 afsluttede nævnet 142 sager pr. årsværk.

2.4.3.2 Analyse og uddybende bemærkninger om målopfyldelsen

Stigningen i sagsbehandlingstiden kan blandt andet forklares med ekstraordinære forhold som følge af COVID-19-situationen og øvrige særlige forhold så som overgang til nyt sagsbehandlingssystem.

I 2020 modtog nævnets afdeling for appeltilladelser 3.203 ansøgninger om appeltilladelse. Dette er 600 flere end i 2019, hvor afdelingen modtog 2.603 sager. I 2020 modtog nævnets afdeling for appeltilladelser til landsretten vedrørende familierettens afgørelser 184 sager. Dette er 11 flere sager

³ Procesbevillingsnævnet udgiver en årsberetning i juni, hvor der redegøres nærmere for Procesbevillingsnævnets virksomhed. Årsberetningerne kan ses på Procesbevillingsnævnets hjemmeside på [hjemmeside](#).

end i 2019, hvor afdelingen – der dog først blev etableret med virkning fra den 1. april 2019 – modtog 173 sager. I 2020 modtog nævnets afdeling for fri proces 664 klager over afslag på fri proces. Dette er 228 færre end i 2019, hvor afdelingen modtog 892 sager. Procesbevillingsnævnet har således i alt modtaget 4.051 sager i 2020. Dette er 383 flere sager end i 2019, hvor nævnet i alt modtog 3.668 sager.

I 2020 er der i Procesbevillingsnævnets afdeling for appeltilladelser afsluttet 2.905 sager. I nævnets afdeling for appeltilladelser til landsretten vedrørende familierettens afgørelser er der afsluttet 176 sager, og i nævnets afdeling for fri proces er der afsluttet 789 sager. Procesbevillingsnævnet har således i alt afsluttet 3.870 sager i 2020. Dette er 390 flere sager end i 2019, hvor nævnet i alt afsluttede 3.480 sager.

Procesbevillingsnævnets årsværksforbrug i 2020 er lidt højere end i de foregående år. Produktiviteten pr. medarbejder er steget, jf. tabel 2.8. Produktiviteten beregnes med udgangspunkt i det samlede antal afsluttede sager, som for 2020 er højere end i de foregående år.

Tabel 2.8. Udviklingen i antal afsluttede sager pr. årsværk 2016-2020

Antal sager og årsværk	2016	2017	2018	2019	2020
Antal afsluttede sager ¹	3.345	3.219	2.815	3.480	3.870
Antal årsværk	24,5	24,0	24,4	25,8	27,3
Antal afsluttede sager pr. årsværk ²	138	115	115	135	142

Note 1: Antal afsluttede sager indeholder både afsluttede sager om appeltilladelse og fri proces, men ikke afsluttede sager om anmodning om genoptagelse og anmodninger om aktindsigt, der bliver behandlet på særskilte sager.

Note 2: Barselsorlov, langtidssygdом og anden orlov er trukket ud af årsværksforbruget.

Det bemærkes, at Procesbevillingsnævnet i opgørelsen af produktiviteten ikke foretager en såkaldt vægtning af sagerne. Udover behandling af konkrete sager i Procesbevillingsnævnets tre afdelinger omfatter nævnets samlede opgaver også alle former for administration og varetagelse af øvrige opgaver, der i lighed med tidligere år ikke indgår i produktivitetsberegningen.

2.5. Forventninger til det kommende år

2.5.1. Sagsbehandlingstider

Det må generelt forventes, at de gennemsnitlige sagsbehandlingstider fortsat vil stige i 2021, idet der aktuelt er en ubalance mellem antallet af modtagne og afsluttede sager, herunder navnlig på straffesagsområdet, og da sagernes kompleksitet samtidig er øget.

Domstolene vil fortsat arbejde på at øge produktiviteten og realisere det årlige effektiviseringskrav, men såfremt sagsbehandlingstiderne skal reduceres eller blot fastholdes på det nuværende niveau, vil det kræve en tilførsel af yderligere ressourcer, så det sikres, at der er den nødvendige kapacitet til at håndtere den stigende sagstilgang mv.

2.5.2. Projekter i handlingsplanen mv.

Domstolene har udarbejdet en handlingsplan for 2021 på grundlag af strategien for 2019-2022. Der er i handlingsplanen fastlagt otte projekter, som skal understøtte realiseringen af strategiens mål og strategiske temaer. Projekterne fremgår af tabellen nedenfor.

Arbejdet med et nyt straffe- og skiftesystem vil fortsætte i 2021 med henblik på tilvejebringelse af den nødvendige finansiering og mobilisering af projektorganisationen, så udviklingen kan påbegyndes medio året. Der vil også blive arbejdet videre med de løsninger, der skal sikre stabil drift og performance vedrørende Civilsystemet i de kommende år. Herudover forventes løsningen til indhegning og levetidsforlængelse af DSI-systemerne implementeret, ligesom domsdatabasen også forventes lanceret inden årets udgang. Endvidere skal overgangen til en række nye, fællesstatslige løsninger gennemføres, herunder næste generation Digital Post, ligesom arbejdet med videreudviklingen af fogedsystemet fortsætter. Endelig forventes ledelsesudviklingsprojektet afsluttet.

Tabel 2.9. Oversigt over projekter i Danmarks Domstoles handlingsplan for 2021

Projekter	Projektperiode
1 Straffe- og skiftesystem	2018-2025
2 Fogedsystem	2018-2021
3 Domsdatabasen	2015-2021
4 DSI-levetidsforlængelse	2018-2021
5 Næste generation Digital Post	2020-2021
6 MitID og NemLog-in	2020-2021
7 Statens HR	2021-2022
8 Ledelsesudvikling	2017-2021

Udover de egentlige projekter igangsættes og/eller gennemføres desuden – alt efter kapacitet og ressourcer – en række større opgaver i løbet af 2021, som ligeledes vil understøtte realiseringen af strategiens mål og strategiske temaer. Disse omfatter fx analyse af brugerundersøgelsen gennemført ultimo 2020 og eventuelle afledte tiltag, bidrag til diverse projekter på Justitsministeriets område, udrulning af domstolens nye videokonferencesystem og opsamling på positive erfaringer under nødberedskabet i foråret 2020 i forhold til sags- og arbejdsgange.

2.5.3. Forventninger til domstolens økonomi

Danmarks Domstole havde i 2020 et mindreforbrug på 15,3 mio. kr. på de fire hovedkonti med driftsbevillinger. Mindreforbruget svarer til 0,7 pct. i forhold til de ordinære driftsindtægter, Danmarks Domstole havde i 2020.

Tabel 2.10. Forventninger til det kommende år

Mio. kr.	Regnskab 2020	Grundbudget 2021
Bevilling og øvrige indtægter	-2.066,9	2.039,0
Udgifter	2.051,7	2.061,3
Resultat	-15,3	22,3

I 2021 budgetteres med samlede udgifter, der overstiger bevillingen og øvrige indtægter med ca. 22 mio. kr. Merforbruget anvendes bl.a. til at finansiere udgifter forbundet med behandling af de familieretlige sager samt til fortsat øgede udgifter i forbindelse med håndtering af visse større it-opgaver. Det budgetterede underskud finansieres ved brug af domstolens overførte overskud.

3. Regnskab

I dette kapitel redegøres for Danmarks Domstoles ressourceforbrug i finansåret 2020. I afsnit 3.2. og 3.3. aflægges en samlet resultatopgørelse og balance for Danmarks Domstole, som omfatter følgende driftskonti: 11.41.01. Domstolsstyrelsen, 11.41.02. Retterne, 11.41.04. Procesbevillingsnævnet og 11.41.05. Tinglysningen.

Afsnit 3.4. til 3.6. viser endvidere udviklingen i egenkapital, likviditetsordning samt opfølgning på lønsumsloft. I afsnit 3.7 aflægges bevillingsregnskab for alle hovedkonti under §11.4. Retsvæsenet.

Der er i kapitel 3 anvendt data fra Statens Koncern System og Navision Stat.

3.1. Anvendt regnskabspraksis

Der henvises til bilag 4 for en beskrivelse af anvendt regnskabspraksis.

3.2. Resultatopgørelse mv.

Resultatet for Danmarks Domstoles driftsregnskab viser et mindreforbrug på 15,3 mio. kr., jf. tabel 3.1.

De ordinære driftsindtægter, hvoraf hovedparten udgøres af nettoudgiftsbevillingen, er på 2.056,4 mio. kr. og er steget med ca. 100 mio. kr. sammenlignet med 2019. Stigningen skyldes primært øgede tillægsbevillinger i 2020, herunder til håndtering af særlige it-opgaver, til håndtering af sagsbunker, der er opstået som følge af COVID-19, til dækning af domstolenes udgifter til etablering og leje af midlertidige retslokaler på grund af COVID-19 samt til håndtering af de generelle COVID-19 relaterede udgifter, fx indkøb af værnemidler m.v.

De samlede ordinære driftsudgifter er opgjort til 2.043,5 mio. kr., heraf udgør personaleomkostningerne 1.313,7 mio. kr. svarende til 64 pct. Personaleomkostningerne er steget med 16,8 mio. kr. svarende til en stigning på ca. 1,2 pct.

Afskrivningerne er steget fra 44,8 mio. kr. i 2019 til 58,4 mio. kr. i 2020. Stigningen skyldes bl.a. en større nedskrivning af den anlægsgangværdi af Civilsystemet. Civilsystemet blev idriftsat i 2017 og har løbende haft performanceproblemer, som ifølge Domstolsstyrelsen skyldes kvaliteten af it-systemet. På den baggrund er der gennemført en revurdering af værdien af systemet.

Andre ordinære driftsomkostninger beløber sig til 338,8 mio. kr., hvilket er en stigning på ca. 18 mio. kr. sammenlignet med forbruget i 2019. Stigningen skyldes øgede udgifter til drift og vedligeholdelse af retternes it-systemer samt indretning og ibrugtagning af nye midlertidige lejemål.

Domstolene har i 2020 haft driftsindtægter på 8 mio. kr., som primært stammer fra retternes behandling af sager, fx efter konkurslovens § 153 og 154, skiftelovens § 10, stk. 2, og § 45, stk. 2, m.v. Indtægterne tilfalder statskassen og kan efter de nuværende budgetregler anvendes af domstolene.

Tabel 3.1. Resultatopgørelse - Danmarks Domstole

Mio. kr.	R 2019	R 2020	B 2021
Ordinære driftsindtægter			
Bevilling	-1.955,5	-2.055,9	-2.028,0
Salg af varer og tjenesteydelser	-0,5	-0,5	-0,5
Eksternt salg af varer og tjenester	-0,5	-0,5	-0,5
Ordinære driftsindtægter i alt	-1.956,0	-2.056,4	-2.028,5
Ordinære driftsomkostninger			
Forbrugsomkostninger			
Husleje	309,7	322,1	334,3
Forbrugsomkostninger i alt	309,7	322,1	334,3
Personaleomkostninger			
Lønninger	1.179,3	1.199,4	1.241,5
Pension	167,5	175,6	176,9
Lønrefusion	-51,7	-64,0	-60,0
Andre personaleomkostninger	1,9	2,7	1,5
Personaleomkostninger i alt	1.296,9	1.313,7	1.359,9
Af- og nedskrivninger	44,8	58,4	36,9
Internt køb af varer og tjenesteydelser	10,0	10,5	10,0
Andre ordinære driftsomkostninger	320,4	338,8	308,8
Ordinære driftsomkostninger i alt	1.981,8	2.043,5	2.049,9
Resultat af ordinær drift	25,9	-12,9	21,4
Andre driftsposter			
Andre driftsindtægter	-9,2	-8,0	-9,0
Andre driftsomkostninger	0,0	0,0	0,0
Resultat før finansielle poster	16,7	-20,9	12,4
Finansielle poster			
Finansielle indtægter	-2,1	-2,5	-1,4
Finansielle omkostninger	8,8	8,1	11,3
Resultat før ekstraordinære poster	23,4	-15,3	22,3
Ekstraordinære poster	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	23,4	-15,3	22,3

Budgettet for 2021 svarer til grundbudgettet for Danmarks Domstole udarbejdet i december 2020 og viser et merforbrug på ca. 22 mio. kr., idet der fortsat budgetteres med ekstraordinære midler til retterne som følge af implementering af familieretten pr. 1. april 2019. Der anvendes herudover også opsparing til brug for håndtering af en række it-opgaver. Underskuddet finansieres af domstolenes opsparing.

Resultatdisponering

Tabel 3.2. viser disponeringen af årets resultat, idet overskuddet på 15,3 mio. kr. overføres til domstolenes egenkapital som overført overskud.

Tabel 3.2 Resultatdisponering

Mio. kr.	2018	2019	2020
Disponeret til bortfald			
Disponeret til reserveret egenkapital (båndlagt)			
Disponeret til overført overskud	21,9	23,4	-15,3

3.3. Balance

Tabel 3.3 viser aktiver og passiver for Danmarks Domstole pr. 31. december 2020. Balancen udgjorde ultimo 2020 i alt 1.169,5 mio. kr. mod 980,3 mio. kr. ultimo 2019. Udviklingen skyldes bl.a. en stigning i anlægsaktiverne og dermed i den langfristede gæld samtidig med en væsentlig stigning i omsætningsaktiverne, herunder særligt tilgodehavender.

Tabel 3.3. Balance for Danmarks Domstole 2020

Note	Aktiver	2019	2020	Note	Passiver	2019	2020
	Anlægsaktiver				Egenkapital		
1	Immaterielle anlægsaktiver				Startkapital	29,2	29,2
	Færdiggjorte udviklingsprojekter	102,7	85,7		Reserveret egenkapital		
	Erhvervede koncessioner m.v.	0,2	4,7				
	Udviklingsprojekter under opførelse	12,0	21,0		Overført overskud	73,7	89,0
	Immaterielle anlægsaktiver i alt	115,0	111,4		Egenkapital i alt	103,0	118,2
2	Materielle anlægsaktiver			3	Hensættelser	29,1	38,8
	Grunde, arealer og bygninger	14,6	18,2				
	Transportmateriel	0,9	1,0				
	Inventar og it-udstyr	18,7	27,6				
	Igangværende arbejder for egen regning	3,7	17,6		Langfristede gældsposter		
	Materielle anlægsaktiver i alt	37,9	64,4		FF4 Langfristet gæld	132,6	167,9
	Finansielle anlægsaktiver				FF6 Bygge og IT-kredit		
	Statsforskrivning	29,2	29,2		Anden langfristet gæld		
	Anlægsaktiver i alt	182,1	205,0		Statsgæld		
	Omsætningsaktiver				Langfristet gæld i alt	132,6	167,9
	Tilgodehavender	-18,7	84,1				
	Periodeafgrænsningsposter	30,1	44,5		Kortfristede gældsposter		
	Likvide beholdninger				Leverandører af varer og tjenesteydelser	59,7	55,4
	FF5 Uforrentet konto	310,0	288,2		Anden kortfristet gæld	460,4	603,1
	FF7 Finansieringskonto	291,1	380,2		Skyldige feriepenge	194,4	183,4
	Andre likvider	185,7	167,5		Periodeafgrænsningsposter	1,3	2,7
	Likvide beholdninger i alt	786,8	835,9		Kortfristet gæld i alt	715,7	844,6
	Omsætningsaktiver i alt	798,3	964,5		Gæld i alt	848,3	1.012,5
	Aktiver i alt	980,3	1.169,5		Passiver i alt	980,3	1.169,5

Balancens aktiver

De immaterielle anlægsaktiver er ultimo 2020 på 111,4 mio. kr., hvoraf færdiggjorte it-projekter udgør 85,7 mio. kr. De færdiggjorte it-projekter består bl.a. af Civilsystemet tillige med andre it-systemer/it-værktøjer, der understøtter retternes sagsbehandling. De materielle anlægsaktiver er på 64,4 mio. kr. og indeholder bl.a. en udskiftning af retternes mobile netværk. De samlede anlægsaktiver er på 205 mio. kr., hvilket er en stigning på 22,9 mio. kr. Der henvises til note 1 og 2 i kapital 4.

Omsætningsaktiverne består hovedsageligt af likvide beholdninger, udestående afgiftsbeløb, momsrefusion samt forudbetalte poster.

Balancens passiver

Det akkumulerede overførte overskud er på 89 mio. kr. Der er i balancen hensættelser for 38,8 mio. kr., som hovedsagelig vedrører hensættelser til reetablering af lejemål ved evt. fraflytning samt mindre personalemæssige hensættelser, jf. note 3.

Posten skyldige feriepenge falder med ca. 10 mio. kr. som følge af en genberegning af den samlede feriepengeforpligtigelse.

De to store balanceposter – likvide beholdninger (aktiver) og anden kortfristet gæld (passiver) udgøres primært af indbetalinger for december 2020 af bo- og tinglysningsafgifter. Domstolsstyrelsen modtager afgifterne løbende fra retterne, men der kan ikke afregnes til Skatteministeriet (§38) før i begyndelse af den efterfølgende måned i nyt år. I forbindelse med årsskiftet vil det tidligst ske primo januar 2021, da retternes regnskabstal for december først registreres i Navision Stat umiddelbart efter regnskabsafslutningen ved retterne den 31. december 2020.

3.4. Egenkapitalforklaring

Egenkapitalens sammensætning består af startkapital og overført overskud.

Tabel 3.4. Egenkapitalforklaring

Mio. kr.	2018	2019	2020
Startkapital primo	-29,2	-29,2	-29,2
Startkapital ultimo	-29,2	-29,2	-29,2
Overført overskud primo	-119,0	-97,1	-73,7
+ Overført fra årets resultat	21,9	23,4	-15,3
- Bortfald af årets resultat	0,0	0,0	
+ Overførsel af reserveret bevilling	0,0	0,0	
Overført overskud ultimo	-97,1	-73,7	-89,0
Egenkapital ultimo	-126,3	-103,0	-118,2

Ved udgangen af 2019 var det videreførte overskud på 73,7 mio. kr. Årets positive resultat på 15,3 mio. kr. øger det videreførte overskud til 89 mio. kr. Sammen med startkapitalen på 29,2 mio. kr. udgør domstolens egenkapital derved 118,2 mio. kr.

3.5. Likviditet og låneramme

I 2020 blev 82 pct. af lånerammen udnyttet, jf. tabel 3.5.a. Trækket på lånerammen vedrører primært færdiggjorte it-systemer, som understøtter retternes sagsbehandling samt igangværende udvikling af en digital domsdatabase. Hertil kommer løbende investeringer i fx nyt netværk og andet it-udstyr, herunder anskaffelser af adgangskontrol og av-udstyr samt nye bygningsmæssige løsninger.

Ved årsafslutningen er der i supplementsperioden en række bevægelser på balancen, hvoraf den afledte likviditetsoverførsel efter disponeringsreglerne først kan ske i 2021. Disse omflytninger fremgår af tabel 3.5.b. Flytning af likviditet foretages både for FF4s og FF5s vedkommende ved udgangen af januar 2021.

Tabel 3.5.a. Udnyttelse af låneramme

Mio. kr.	2020
Summen af immaterielle og materielle anlægsaktiver	175,7
Låneramme på FL 2020	215,5
Udnyttelsesgrad i pct.	81,6%

Tabel 3.5.b. Likviditetsoversigt

Mio. kr.	2020
FF4	
Samlede anlægsaktiver	175,7
Saldo FF4 konto	167,9
Beløb til overførsel i 2021	7,8
FF5	
Nettoomsætningsaktiver i alt	286,4
Saldo FF5 konto	288,2
Beløb til overførsel i 2021	-1,79

Domstolsstyrelsen har dispensation til at blande midler omfattet af likviditetsordningen med midler, der ikke er omfattet. Dispensationsordningen tilsigter, at likviditetsordningen på domstolsområdet administreres så tæt på reglerne som muligt. Aftalen med Økonomistyrelsen er senest revideret i december 2013.

3.6. Opfølgning på lønsumsloft

Det samlede lønforbrug under lønsumsloftet i 2020 er 1.314,4 mio. kr. svarende til et mindreforbrug på 37,9 mio. kr., jf. tabel 3.6. Lønsumsloftet primo 2020 var på 1.335,3 mio. kr. Årets tillægsbevillinger har i alt tilført lønsum 17 mio. kr. Den akkumulerede opsparring af lønsum stiger således til 203,1 mio. kr. Særligt for hovedkonto 11.41.02. Retterne skal det bemærkes, at overskuddet på lønsum modsvares af et større underskud på øvrig drift.

Tabel 3.6. Opsparing lønsum 2020

Mio. kr.	11.41.01	11.41.02	11.41.04	11.41.05	I alt
Lønsumsloft FL	74,0	1.197,7	18,3	45,3	1.335,3
Lønsumsloft inkl. TB/aktstykker	87,4	1.201,3	18,3	45,3	1.352,3
Lønforbrug under lønsumsloft	80,9	1.179,0	18,2	36,2	1.314,4
Årets resultat	6,5	22,3	0,1	9,1	37,9
Akk. opsparring ultimo 2019	5,0	137,8	0,8	21,6	165,2
Akk. opsparring ultimo 2020	11,4	160,1	0,9	30,7	203,1

3.7. Bevillingsregnskab

Bevillingsregnskabet i tabel 3.7. indeholder de 4 hovedkonti, som udgør driften af Danmarks Domstole samt 4 administrerede hovedkonti, som udgør de udgiftsbaserede konti.

Tabel 3.7. Bevillingsregnskab

Hoved-konto	Navn	Bevillings-type	Mio. kr.	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	Videreførelse Ultimo 2020
11.41.01	Domstolsstyrelsen	Driftsbevilling	Udgifter	111,5	104,3	-7,2	14,2
			Indtægter	-1,6	-2,6	-1,0	
11.41.02	Retterne	Driftsbevilling	Udgifter	1.852,2	1.863,4	11,2	-35,1
			Indtægter	-5,6	-8,4	-2,8	
11.41.04	Procesbevillingsnævnet	Driftsbevilling	Udgifter	22,8	22,4	-0,4	0,9
			Indtægter				
11.41.05	Tinglysningen	Driftsbevilling	Udgifter	76,8	61,6	-15,2	109,0
			Indtægter	-0,2	0,0	0,2	
11.42.01	Sagsgodtgørelse	Anden bevilling	Udgifter	101,7	102,1	0,4	
			Indtægter				
11.42.02	Fri proces	Lovbunden	Udgifter	495,3	524,6	29,3	
			Indtægter				
11.42.03	Erstatninger m.v.	Anden bevilling	Udgifter	3,3	0,0	-3,3	
			Indtægter				
11.43.01	Retsafgifter	Anden bevilling	Udgifter				
			Indtægter	-427,0	-427,0	0,0	

Regnskabsmæssige forklaringer

§11.41.01. Domstolsstyrelsen (driftsbevilling)

På udgiftssiden er der en afvigelse på -7,2 mio. kr. svarende til en afvigelse på 7 pct. Afvigelsen skyldes bl.a., at den igangværende opnormering af domstolenes it-organisation har taget længere tid end forventet. En genberegning af hensættelse til feriepengeforpligtigelse bidrager ligeledes til mindreforbruget. På indtægtssiden er der opnået merindtægter på 1 mio. kr., hvoraf ekstraordinære indtægter på ca. 0,2 mio. kr. stammer fra Egmontfonden. Indtægterne finansierer tilsvarende udgifter på udgiftssiden. Projektet vedrører udvikling af en samarbejdsmodel for retternes løsning af forældres tvister om børn med særlig fokus på børnenes trivsel. Resultatet for 2020 blev et mindreforbrug på 8,2 mio. kr.

§11.41.02. Retterne (driftsbevilling)

På udgiftssiden er der en afvigelse på 11,2 mio. kr. eller på 1 pct. Afvigelsen giver ikke anledning til bemærkninger. Afvigelsen på indtægtssiden udgør -2,8 mio. kr. eller ca. 50 pct. af bevillingen. Afvigelsen på indtægtssiden skyldes primært ekstraordinære indtægter som led i behandlingen af sager efter fx konkurslovens § 153 og 154, skiftelovens § 10, stk. 2, og § 45, stk. 2, m.v. Resultatet for 2020 blev et merforbrug på 8,4 mio. kr.

§11.41.04. Procesbevillingsnævnet (driftsbevilling)

På udgiftssiden er der et mindreforbrug på 0,4 mio. kr. svarende til en afvigelse på ca. 2 pct. Afvigelsen giver ikke anledning til bemærkninger. Resultatet for 2020 blev et mindreforbrug på 0,4 mio. kr.

§11.41.05. Tinglysning (driftsbevilling)

Afvigelsen på udgiftssiden skyldes et generelt lavere niveau for udgifter til drift og vedligeholdelse af det digitale tinglysningssystem. Hertil kommer lavere lønudgifter i 2020 som følge af et fald i årsværksforbruget. Resultatet for 2020 blev et mindreforbrug på 15 mio. kr.

§11.42.01. Sagsgodtgørelse (anden bevilling)

Afvigelsen mellem bevilling og regnskab er på 0,4 mio. kr., hvilket svarer til en afvigelse på ca. 0,4 pct. Afvigelsen giver ikke anledning til bemærkninger.

§11.42.02. Fri proces og udgift til advokathjælp (lovbunden bevilling)

Afvigelsen mellem bevilling og regnskab er på 29,3 mio. kr. svarende til en afvigelse på 6 pct. Særlig omkostninger til advokatbistand m.v. i ægteskabssager, i konkurssager og i sager om konkurskarantæne er steget sammenlignet med 2019.

§11.42.03. Erstatninger (anden bevilling)

Der er ikke udbetalt erstatninger i 2020, hvorfor der er en afvigelse på kontoen på 3,3 mio. kr.

§11.43.01. Retsafgifter m.v. (indtægter)

Indtægter fra retsafgifter blev i 2020 på 427 mio. kr. svarende til budgettet. Resultatet giver ikke anledning til bemærkninger.

4. Bilag

4.1. Anvendt regnskabspraksis

Danmarks Domstole har ikke ændret regnskabspraksis siden aflæggelsen af åbningsbalancen i juni 2005. Åbningsbalancen er udarbejdet i overensstemmelse med aktstykke 163 af 24. juni 2004 samt Økonomistyrelsens procesvejledninger 1-5. De regnskabsmæssige registreringer følger Regnskabsbekendtgørelsen og Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning. Regnskabet er udarbejdet på grundlag af data fra Navision Stat og Statens Koncern System.

I 2020 er regnskabspraksis for værdiansættelse af feriepengeforpligtelsen ændret, således at det arbejdsgiverbetalte pensionsbidrag og tjenestemandspensionsbidrag til § 36 Pensionsvæsenet nu medtages i beregning af skyldig løn under ferie. Den anvendte regnskabspraksis er ændret som følge af aktstykke 291 (Folketingsår 2019/2020). Ændringen i værdiansættelse af feriepengeforpligtelsen er registreret som en primokorrektion på balancen og har medført, at feriepengeforpligtelsen i 2019 er opreguleret med 20,5 mio. kr.

Årsrapporten er udarbejdet efter de regnskabsprincipper, der anvendes i staten for omkostningsbaserede regnskaber og bevillinger. Dog har Domstolsstyrelsen siden 2007 haft dispensation fra ordningen vedr. selvstændig likviditet, idet der for virksomheden, Danmarks Domstole, sker en sammenblanding af likvide midler fra hovedkonti, som er omfattet af ordningen om selvstændig likviditet, og fra hovedkonti, som ikke er omfattet af ordningen. Likviditeten afregnes månedsvis med Økonomistyrelsen efter aftale.

Herudover har Domstolsstyrelsen følgende dispensationer fra Økonomistyrelsen:

- Inventar og tjenestebiler saldoafskrives ved retterne.
- Indretning af nye retssale afskrives lineært over 10 år efter reglerne om særindretning af lejede lokaler.
- Domstolsstyrelsen straksafskriver som udgangspunkt alt it-udstyr under 50.000 kr. jf. Økonomistyrelsens vejledning om håndtering af it-bunker. I helhold til Domstolsstyrelsens regnskabsinstruks vil større engangsinvesteringer dog blive anlægsgjort.
- Fra 2010 og frem hensættes der midler til reetablering og istandsættelse af lejemål i forbindelse med fraflytning efter lejekontraktens uopsigelsesperiode.
- Domstolsstyrelsen anvendte ikke principperne om anlægsløn i forbindelse med it-udviklingsprojektet til civile sager (JFS-civil). Udviklingsprojektet blev igangsat ved aktstykke 118 af 30. april 2009, og anlægsløn indgik ikke som en del af den oprindelige businesscase. Projektet er afsluttet i 2016. For fremtidige it-udviklingsprojekter vil principperne om anlægsløn blive anvendt.

Domstolsstyrelsens opgørelse af generelle fællesomkostninger fraviger vejledningen om *Regnskabsregistrering af generelle fællesomkostninger*. Ifølge det andet princip i vejledningen skal alle i lønramme 38/løngruppe 2 og op medregnes som generelle fællesomkostninger. Domstolsstyrelsen fraviger dette princip, da dommerne, som bidrager til domstolenes udadrettede finanslovsformål, ellers ville blive medregnet som generelle fællesomkostninger. Det fremgår endvidere af vejledningen, at udgifter til husleje, varme, el og porto skal medregnes som generelle fællesomkostninger. Domstolsstyrelsen medregner ikke den andel af disse omkostninger, som kan henføres til de udadrettede finanslovsformål. Domstolsstyrelsen henfører således den andel af de bygningsmæssige omkostninger, som vedrører de brugerrettede arealer, deriblandt retssalene, til de udadrettede finanslovsformål. De områder, hvor Domstolsstyrelsen fraviger principperne, er i overensstemmelse med Økonomistyrelsens vejledning *Indplacering af generelle fællesomkostninger eller ej* fra maj 2016.

Domstolsstyrelsen har med virkning fra februar 2019 ændret konteringspraksis for kontiene tilknyttet hovedkonto 11.42.02. Fri proces og udgifter til advokathjælp. Baggrunden herfor er et ønske om bedre mulighed for at følge udviklingen af omkostningerne mere detaljeret. Ændringen har medført, at navngivningen af kontiene 46.54 i Navision er ændret, hvorfor det er nødvendigt at anvende en kontobro til opgørelse af historiske data.

4.2. Noter til resultatopgørelsen og balance

Domstolsstyrelsen har ingen noter til resultatopgørelsen, idet personaleoplysninger fremgår af tabel 2.1. I henhold til vejledningen skal der udarbejdes noter til immaterielle anlægsaktiver og materielle anlægsaktiver samt supplerende noter, hvis det er nødvendigt for forståelsen af regnskabet. Domstolsstyrelsen har på den baggrund tilføjet en note om eventualforpligtelser. Noterne til balancen aflægges under ét for Danmarks Domstole.

Der er ultimo 2020 immaterielle anlægsaktiver for 111,4 mio. kr., heraf udgør færdiggjorte udviklingsprojekter 85,7 mio. kr., der bl.a. vedrører udvikling og forbedring af Civilsystemet, videreudvikling af fogedsystemet og videreudvikling af det digitale tinglysningssystem. Der har i 2020 været foretaget en nedskrivning af værdien af Civilsystemet på 14,5 mio. kr. som følge af den væsentlige udfordringer, der har været med systemet siden idriftsættelsen.

Udviklingsprojekter under opførelse udgør ca. 21 mio. kr. og vedrører primært udviklingen af en digital domsdatabase. Der har i 2020 været væsentlige udfordringer i arbejdet med domsdatabase, som har medført, at investeringer for ca. 7,1 mio. kr. anses for værdiløse, og på den baggrund er der foretaget en nedskrivning af den bogførte værdi.

Tabel 4.1. Immaterielle anlægsaktiver (Note 1)

Kr.	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Erhvervede koncessioner, patenter, licenser mv.	Udviklingsprojekter under udførelse	I alt
Kostpris	362.214.655	32.329.810	27.021.383	421.565.848
Primokorrekationer og flytning ml. bogføringskredse	0	0	0	0
Tilgang	22.959.668	5.911.018	37.255.844	66.126.530
Afgang	0	0	-21.211.120	-21.211.120
Kostpris pr. 31.12.2020	385.174.322	38.240.828	43.066.108	466.481.258
Akkumulerede afskrivninger	-284.316.333	-33.507.799	0	-317.824.132
Akkumulerede nedskrivninger	-15.182.385	0	-22.092.627	-37.275.012
Akkumulerede af- og nedskrivninger 31.12.2020	-299.498.718	-33.507.799	-22.092.627	-355.099.144
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2020	85.675.605	4.733.028	20.973.481	111.382.114
Årets afskrivninger	-25.484.988	-1.412.302	0	-26.897.290
Årets nedskrivninger	-14.500.000	0	-7.089.817	-21.589.817
Årets af- og nedskrivninger 2020	-39.984.988	-1.412.302	-7.089.817	-48.487.107
Afskrivningsperiode	8 år	3 år		

Tabel 4.2. Materielle anlægsaktiver (note 2)

Kr.	Grunde, arealer og bygninger	Transportmateriel	Inventar og it-udstyr	I alt
Kostpris	34.925.621	5.362.091	176.898.235	217.185.947
Primokorrekationer og flytning ml. bogføringskredse	0	0	0	0
Tilgang	7.101.313	341.396	15.114.009	22.556.718
Afgang	0		0	0
Kostpris pr 31.12.2020	42.026.935	5.703.487	192.012.243	239.742.665
Akkumulerede afskrivninger	-23.782.884	-4.741.914	-162.638.018	-191.162.817
Akkumulerede nedskrivninger	0	0	-1.798.919	-1.798.919
Akkumulerede af- og nedskrivninger 31.12.2019	-23.782.884	-4.741.914	-164.436.937	-192.961.735
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2019	18.244.050	961.573	27.575.307	46.780.930
Årets afskrivninger	-3.470.578	-262.740	-6.221.368	-9.954.685
Årets nedskrivninger	0	0	0	0
Årets af- og nedskrivninger	-3.470.578	-262.740	-6.221.368	-9.954.685
Afskrivningsperiode	10 år	5 år	3/5 år	

Der er ultimo 2020 materielle anlægsaktiver for i alt 46,8 mio. kr. Heraf udgør inventar og it-udstyr ca. 27,6 mio. kr. Der har i årets løb været en tilgang på 15,1 mio. kr., som bl.a. dækker over anskaffelser

af nye servere, adgangskontrol og av-udstyr. Grunde, arealer og bygninger dækker over nye bygningsmæssige løsninger, herunder indretning af nye retssale.

Note 2, fortsat

Kr.	Igangværende arbejder for egen regning
Primosaldo pr 1. januar 2020	3.714.717
Tilgang	15.986.618
Afgang	-2.122.898
Overført til færdige materielle anlægsaktiver	0
Kostpris pr. 31.12.2020	17.578.437

Igangværende arbejder dækker over udgifter i forbindelse med ny bygningsmæssig løsning ved Retten i Aarhus samt det igangværende byggeri vedrørende den særlig sikrede retsbygning.

Tabel 4.3. Hensættelse (note 3)

Kr.	Primo 2020	Årets bevægelser	Ultimo 2020
Reetablering af bygninger	27.171.545	9.561.109	36.732.654
Rådighedsløn til tjenestemænd	1.633.058	-1.238.774	394.284,4
Restløn og frivillig fratræden	300.022	1.324.161	1.624.183,0
I alt	29.104.625	9.646.496	38.751.121,7

Note 4. Eventualforpligtigelser

Sagsanlæg mod leverandør af it-system. Et it-system, der er i 2017 blev færdigudviklet for Domstolsstyrelsen, har løbende vist sig at lide af performanceproblemer, der udfordrer brugen af systemet. Det er Domstolsstyrelsens opfattelse, at kvalitetsniveauet af it-systemet er lavere end, hvad Domstolsstyrelsen kunne forvente, og at leverandøren derfor ikke har levet op til kontrakten, herunder god it-skik. Domstolsstyrelsen indgav stævning ved Københavns Byret i 2020.

4.3. Indtægtsdækket virksomhed

Danmarks Domstole har ikke indtægtsdækket virksomhed.

4.4. Gebyrfinansieret virksomhed

Danmarks Domstole har ikke gebyrfinansieret virksomhed.

4.5. Tilskudsfinansierede aktiviteter

Danmarks Domstole har ikke tilskudsfinansierede aktiviteter.

4.6. Forelagte investeringer

Domstolene har ikke større igangværende projekter, som har været forelagt Finansudvalget.

4.7. It-omkostninger

I tabel 4.4 er it-omkostningerne i 2020 for Danmarks Domstole opgjort.

Tabel 4.4. It-omkostninger 2020

Mio. kr.	2020
Interne personaleomkostninger til it ¹	41,1
It-systemdrift ²	73,9
It-vedligehold ²	17,4
It-udviklingsomkostninger	69,6
Udgifter til it-varer til forbrug	15,8
I alt	217,8

Note 1: De interne personaleomkostninger er opgjort manuelt og tager udgangspunkt i bevillingsårsværk. Opgørelsen er ekskl. generel ledelse.

Note 2: Udgifter bogført via retternes kassesystem er opgjort manuelt og tillagt de registrerede udgifter i SKS.